

CARLOS GAMERRO

1962'de Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te doğdu. Şimdiye kadar altı romanın altına imza attı. Roman yazarlığının yanı sıra, eleştiri yazıları da bulunmaktadır, ayrıca çeviri de yapmaktadır. William Shakespeare, W. H. Auden ve Harold Bloom gibi isimlerin çalışmalarını İspanyolca'ya çevirmiştir.

Ayrıntı: 908
Edebiyat Dizisi: 218

Che'nin Birliği
Carlos Gamerro

Kitabın Özgün Adı
Un yuppie en la columna del Che Guevara

İspanyolca'dan Çeviren
Özgül Erman

Yayıma Hazırlayan
Nazlı Çiğdem Sağdıç Pilcz

Son Okuma
Ceren Ataer

© Carlos Gamerro, 2011

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Fotoğrafi
Luis Gonzalo Vinagre Solans / Moment
Getty Images Turkey

Kapak Tasarımı
Arslan Kahraman

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı ve Cilt
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Merkez: Efendi Mah. Fazılpaşa Cad. No: 8/2 Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85 - 576 00 66
Sertifika No: 12156

Birinci Basım: *İstanbul, Eylül 2015*

Baskı Adedi 2000

ISBN 978-605-314-011-5
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/AYRINTIYAYINEVI

facebook.com/ayrinti.yayinlari

instagram.com/ayrintiyayinlari

Carlos Gamarro
Che'nin Birliği

EDEBİYAT DİZİSİ
SON ÇIKAN KİTAPLAR

HAVAALANI BALIKLARI
Angelika Overath

DAYICAN NAPOLYON
ÿrec-i Pézéşkzâd

HARMATTAN
Gavin Weston

BİR SON DUYGUSU
Julian Barnes

HEZEYAN
Laura Restrepo

O ASLA GERİ GELMEYECEK
Hans Koppel

YARASALAR
Marcel Beyer

KAYBOLAN
Hans-Ulrich Treichel

BİR KÜÇÜK İMPARATORLUK
Christian Kracht

HAYAT DÜZEYLERİ
Julian Barnes

GÖZYAŞININ KİMYASI
Peter Carey

VİS İLE RÂMİN
Fahreddin Esâd-i Gorgâni

ANATHEM
Neal Stephenson

BEYAZ DÜNYA
Andrew McGahan

MUTSUZLUK ZAMANLARINDA MUT-
LULUK
Wilhelm Genazino

KIRIK KÖŞELİ İLKBAHAR
Mario Benedetti

GECELERİ DAİRELER ÇİZEREK YÜ-
RÜRÜZ
Daniel Alarcon

BİR BUĞDAY TANESİ
Ngũgĩ wa Thiong'o

PARROT İLE OLIVER AMERİKA'DA
Peter Carey

İSTİSNA
Christian Jungersen

KALTENBURG
Marcel Beyer

ORBITOR
Mircea Cărtărescu

GÜVERCİNLER HAVALANIRKEN
Melinda Nadj Abonji

KAYBOLUYORSUN
Christian Jungersen

İÇERDEKİLER
Victor Serge

TİBET ŞEFTALİ TURTASI
Tom Robbins

BAHAR
Sabine Adatepe

Rubén Mira'ya.

Komünizmi inşa etmek için eşzamanlı olarak temel malzemeyle yeni insanı da inşa etmek gerekir.

Ernesto 'Che' Guevara

Karga bokuyla da inşa edilebilir. Tabii, nasıl yapacağını bilmek gerekir.

Juan Domingo Peron'a atfedilir.

Giriş

Marroné uyku girmeyen gözlerini açıyor, çarşaf ve battaniyeleri kararlılıkla üstünden itiyor, yatakta oturana dek doğruluyor. Tül perdelerden içeri giren sokağın ışığı, çalar saatin fosforlu ibrelerinden yansıyor; dördü beş geçtiğini görebiliyor, şafağın ilk ışıklarının belirmesine en azından iki saat var. Işık aynı zamanda karısı Mabel'in uykudaki yüzünü de açığa çıkarıyor; dudaklarının kenarından süzülen salyası, yastık kılıfında bir salyangoz gibi, gümüšümsü bir iz bırakmış. Yüzünün üst tarafını kaplayan yeşil uyku maskesi, pek de inci gibi olmayan dişlerini belli belirsiz gösteren açık ağzıyla birleşiyor ve ona, eşekarısı veya onun gibi tehditkâr başka bir yaratığı gibi uğursuz bir hava veriyor; öte yandan bu maske, iki

ileri bir geri sürüp gitmiş tartışmalardan sonra, kocasının gündüz ya da gece olsun, perdeleri kapalı bir odada uyanmaktan duyduğu tiksinti karşısında boyun eğmiş olan kadının verdiği bir ödün. O ise şu ana dek bütün gece gözünü bile kırpmamış ve kalkma vaktine kadar olan sürede de kırpmayacağını bile rek kocaman bir fincan sütlü kahve yapmak için mutfığa inmeye karar veriyor. Bu gece, uykusuz geçen diğer gecelerden farklı olarak, yelkenler fora yol alan gemiler gibi uykudan kaçan öfke dolu saatleri, boşu boşuna kovalamamıştı; ne yatakta bir o yana bir bu yana dönmüş ne yumruklaya yumruklaya yastığını kabartıp arkasını çevirmişti. Aksine, ellerini başının altında kenetlemiş, çıplak dalların gölgesinin tavana çizdiği, kışın yek renkli ormanını düşünürken, gözlerini ya yukarı dikmişti ya da çağrısına uyan belleğinin kapıları ardına kadar açıldığında, anılarının üşüşüveren görüntülerini, gözkapaklarının perdesine daha iyi yansıtılabilmek için, onları kapamıştı.

Öbür yanına dönünce horlaması kesilen karısını uyandırmamaya dikkat ederek üstünü açıyor ve çıplak ayaklarını bir eşi de geniş –neredeyse eni boyundan büyük olacak kadar geniş– yatağın öbür yanında serili Afgan halısının üzerinde onu bekleyen terliklerin içine yerleştiriyor. Yatak odasının banyosunda, işeme ve dişlerini fırçalamadan oluşan günün ilk ritüelini yerine getiriyor; günlerdir canını sıkan kabızlığını yarı uykuda yakalayıp ondan kurtulabilmek için tuvalete oturmanın işe yararlığını bir anlığına tartıyor ancak bunun ütöpik olacağını bildiğinden, bolca çıkması için diş macunu tüpünü kuvvetle sıkmakta teselli buluyor.

Miami'ye yaptığı son seyahatte alınmış ipek sabahlığına sarınarak merdivenlerden aşağı inerken havanın her basamakta daha da serinlediğini minnetle duyumsuyor. Bu da yirmi yıllık beraberliğin zorunlu kıldığı uzlaşmalardan biri. Karısı, Kuzey Amerikalılar gibi daimi bir serada yaşamak isterken daha Avrupa olan kendisi, mekânların az ısıtılmasını ve kalın giyinmeyi tercih ediyordu; üst kat karısının, alt kat da kendisinin keyfine

kalmıştı. Mutfaktaki soğuk, hafif havayı içine çekiyor; nefesi, en azından pencerelerin yakınında, belli belirsiz görülen, anlık hal-kalar oluşturuyor. Kimsenin, hatta kulbelerindeki güvenlik g-revliyelerinin bile uykudaki sitenin arazisini turlamadıkları, karanlık ev kümelerinin pencerelerini bölen hiçbir ışık huzme-sinin olmadığı saatlerdeki boş mutfağın sessizliği kadar sevdiği az Őey var, özellikle de bunun gibi günlerde; mavi, hafif bir pu-sun süzüldüğü (evinin bahçesi, herhangi bir set veya parmaklık görüş alanına girmeksizin, hafif tümsekli golf sahasına doğru devam ediyordu) ve yeni ayın ışığının fosforlu tlden bir pee gibi, henüz düşen kirağının üstünü örttüğü günlerde. Mayışıklı-đının içinde, ham haldeki fikri, mikrodalga ve hazır kahvenin ötesine geçmemişti ama duyuları açıldıkça, onların talepleri de ortaya çıkmış ve en karanlık anılarının geçidi olarak adlandırıl-abilecek bu trene, buharı ve müziğiyle neredeyse dinsel bir ortam sağlayan İtalyan espresso makinesini, mutfağın floresan-ları göz kırpmayı bırakır bırakmaz çalıştırıyor.

nk aslan yelesini andıran saçları, volkan camından göz-leri ve tek bir yıldız işli beresini takmış adamın, oğlu Tommy'nin odasının duvarına yapıştırılmış posterini gördüğünden beri, geçmişindeki gerilla dönemi ve efsanevi “Komutan Che Gue-vara” Birliği'nin bir parçası oluşuna dair tüm gerçeği söylemesi gereken kaçınılmaz (ok kez atlatılmış kimi kez de umutsuzca beklenmiş) anın geldiğini biliyor.

İnşaat piyasasının dev şirketler grubu Tamerlân ve Oğulları'nın başarılı finans müdürü, iki damla yağsız sütle azı-cık yumuşatılmış, Kenya ve Kolombiya çekirdeklerinin aroma-tik *blendini* yudumlarırken, şimdi yalnızca ütopik değil aynı zamanda bayağılaşmış bulduğu bir idealin peşinden, yağmur ormanları ve bataklıklarda, tüfek elinde koşarak geçirdiği za-manları anımsamaya uğraşıyor ve sanki bir takvimin yaprak-larını tek tek çevirir gibi, on altı yıl önceki o kavurucu yazın günlerini, kendi hayatını ve nice başka hayatları sonsuza dek değiştirecek olan o akıl almaz günleri tekrar yaşıyor.

Tamerlán'ın Cenazesi

Bay Tamerlán'ın cenazesi ölümünden ancak beş gün sonra kaldırıldı; arada geçen süre, kimliğini ve ölüm nedenini tespit eden otopsiye ayrılmıştı. Otopsinin ardından cesedi, evine konulan katafalka yerleştirilip çarşamba gecesinden perşembe sabahına kadar başında beklenilmesi için ailesine teslim edilmişti.

Kayınpederine ait ve haliyle, mesai arkadaşlarının ve çalışanların görmesinin uygun olmayacağı bir Renault 4L kullandığından, Marroné arabayı caddenin öbür tarafında bırakmıştı ve taksiyle geldiği izlenimini vermek için aşağıya doğru yürüdü. Arazi neredeyse Libertadores'in bitiminden

hemen sonra başlıyor ve çukurda kalan iki sokak boyunca sürüp çıkmaz bir yola ve su kenarına kadar devam ediyordu; eski ferforje kapı yakın zamanda yüksek beton duvarlarla çevrelenmişti, duvardaki tek açıklık, manzarayı kapatmamak için nehre bakan tarafta bırakılmıştı, bu yüzden de bu taraftaki güvenlik daha da sıkıydı; askeri karargâhın nizamiyesiymiş gibi iki uçta yükselen, içleri yeşil, kurşun geçirmez camlarla kaplanmış birer güvenlik kulübesi vardı.

Cenaze alayı, ana giriş kapısından başlayıp nehre kadar kesintisiz devam ediyordu. En başta, çelenkleri taşıyan altı araba vardı; tavuskuşu gibi süslü bir kuyruk açsalar herkesi hayrete düşürecek kargalar gibi, üstlerinde taşıdıkları yüklerle görünüşleri hiç bağdaşmıyordu. Onların arkasında içi boş cenaze arabası ve ona eşlik etmek üzere, en az on tane daha araba vardı; birkaç kişi çoktan arabalardan bazılarına binmişse de çoğunluk, sıcak yüzünden dışarıda bekliyor, küçük gruplar halinde alçak sesle konuşuyorlardı.

İnsanların arasında gidip geliyor, tanıdıkları selamlıyor, önceki günlerde görüşmemiş olduklarıyla âdet yerini bulsun diye sohbet ediyorlardı. Neyse ki gülümseyerek dolaşmasını gerektiren bir durum değildi, çünkü refleks olarak her gülümsediğinde, kırılmış kesici dişlerini hatırlayıp ya dudaklarını büzmeyi ya da eliyle ağzını kapamayı unutmaması gerekiyordu. Bir an kendini muhasebeci Govianus'la karşı karşıya buldu; biri sarışın öbürü esmer, iki korumasının fark ettirmeden iki yanında dikildiği şirketin başkan vekili, cenazenin başında bekleyecek tek kişi olmayı üstlenmişti ve herhalde bu yüzden, biraz solgun ve süzölmüş görünüyordu.

“Aa Marroné, ne haber? Büstlerin yerini beğendiniz mi? Çabalarınızın takdir edilmesi için en güzelini sizin bölümünüzü koyduk.”

Govianus dalga mı geçiyor yoksa ciddi mi, hiçbir zaman kesin olarak bilemediğinden, Marroné neredeyse kayıtsızca ettiği teşekkürü, ağzında geveledi.

“Bunun iyi olacağı kimin aklına gelirdi... Tabii dekoratif açıdan diyorum. Her şerde bir hayır vardır. Hem Eva Perón da bizim gibi sıkı müteahhitti. Olabilecek en iyi koruyucu azize. Başkanımızın burada olup da –daha doğrusu orada olduğu için– yaptıklarımızı görememesi ne yazık.”

Şirketin önemli bir müşterisi, muhasebecinin dikkatini üzerine çekti ve Marroné de acil bir iş olan, binebileceği bir araç bulma konusuna yoğunlaşma zamanının geldiğine hükmetti. O anda arkasında hissettiği bir hareketlenme, ona bir şeyler olduğunun sinyalini verdi; içinde yatan kişinin biri anavatanı, diğeri benimsediği vatan olan iki memleket için, hayatı boyunca beslediği duyguları simgelemek amacıyla, baş tarafına Arjantin, ayak tarafına Alman bayrağı serilmiş tabut, açılmakta olan giriş kapısında belirmişti. Yaklaşmak için kalabalığın içinde güçlkle kendine yol açarken, kırılan siyah bir dalga görünömlü bir şapkaıyla tamamlanmış, üste oturan bir yas elbisesi içinde bir silueti ve şapkanın kenarıyla elbisenin yakası arasında kalan, tül peçenin kıvrımlarının kararttığı bir yüzü –elbette ki dul eş– görmeyi başardı. Cenaze arabasının arka kapısının kapanması, orada bulunan herkesin, cenazeye eşlik edecek arabalara koşturması için verilmiş bir işaret oldu. Arabalara yanaştıkça kapanmaya başlayan kapıların seriyeye alınmış makineli tüfeği andıran gürültüleri ve nazik “Kusura bakmayın”lar ile düşmanca bir sessizlik ve şüphe uyandıran, genelde de inandırıcı olmayan “Gelen var”lar arasında değişen aldığı cevapların ardından, hiçbir arabada yer bulamayan Marroné, gitgide telaşlanıyordu. Kararsızlığın pençesinde çok değerli saniyeleri kaybederek taşlık yolda bir aşağı bir yukarı, ta ki aklına onu kurtaracak bir fikir gelene dek koşturdu: Çelenk taşıyıcılar! İçlerinden biri onu götürmeye razı olurdu, en kötü ihtimalle çaktırmadan şoföre rüşvet verirdi; böylece, terbiye sınırlarının izin verdiği hızda yürüyerek sonuncusunun kalktığı anda, çelenk yüklü arabaların yanına geldi. Ne yaptığını düşünmesine fırsat kalmadan, arabanın

yanından geçerek atıldı ve bir sonraki arabanın ön yolcu koltuğuna, yani cenaze aracına yerleşti.

“Affedersiniz. Bütün arabalar dolu. Beni almanızın bir mahzuru var mı? Size zahmet olur mu?”

Kızıl saçlı ve dişleri lekeli şoför omuzlarını silkti ve gülümse-di: “Bence yok, niye olsun... Eğer yolcum için olmayacaksa...”

Marrone'nin kafasına dank etmesi bir saniye sürdü, edince de omzunun üstünden, mor tül perdeyle kaplı cama doğru bakmaktan kendini alamadı. Bir ürpertiyle, hâlâ ona gülümseyen şoföre döndü ve Bay Tamerlân'ın son ikametgâhına ucuz, siyah bir takım elbise giymiş, sırtıkan bir havuç tarafından götürülmesinde –edepsizce demeyelim haydi– yakışsız bir taraf olduğunu aniden hissetti.

“Bazen özellikle gelmek isteyenler olur, biliyor musunuz? ‘Son yolculuğunda babacığımıza eşlik etmek istiyorum’ falan... Bazıları da ölüyle gelmektense yürümeyi tercih eder. Siz akrabası mısınız?”

“Şirkette çalışıyorum” diye dalgınca cevapladı. Düğüm olmuş püsküllerin, ön ve arka camların, Ramblerları* bol bula- maç kaplayan kromdan güneşin çıkardığı kör edici kıvılcımların arasından, onları takip eden aracın arka koltuğunda gömülmüş gibi oturan Tamerlân'ın dul eşinin ve çocuklarının donuk yüz-lerini seçebildi ve bunu yapar yapmaz da akrabalar ve arkadaş- lar diğer araçlarla gelirken kendisinin ve bu havuç kafanın, Tamerlân'ın naaşıyla beraber gitmesinin uygunsuzluğunu daha da derinden hissederek, görünmemek için koltuğa iyice gömül- dü. Şimdi akıcı ve görkemli bir ilerleyişle, Libertador'un orta şeridinde gidiyorlardı; caddenin bu bölümü, her iki yandaki heybetli, yabancı Tipuana ağaçlarıyla** çevrelenmiş, yüksekteki dallar yukarıda iç içe geçmişti; ağaçların tepelerinden sanki ye- şil ve altın sarısı vitraylardan süzülür gibi sızan ışık, caddeye bir

* Bir Amerikan otomobil markası. [Bu ve kitabın tamamındaki dipnotlar çevir- mene aittir].

** Arjantin ve Bolivya'da yetişen, boyu otuz metreyi bulabilen, geniş caddelerin ve parkların gölgelendirilmesinde kullanılan bir ağaç türü.